

SVOBODNA SLOVENIJA

AŠO (LETO) XXXII. (26)

No. (števil.) 5

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

3. februarja 1973

„Ameriški mir“ v Vietnamu

Kakor že tolikokrat v moderni zgodovini, je bil Pariz spet prizorišče podpisa nove mirovne pogodbe, tokrat konca vojne na daljnem indokitskem polotoku med Severnim in Južnim Vietnamom. Preteklo soboto, 27. t. m. so ZDA, Severni Vietnam, Južni Vietnam in gverilski Vietcong podpisali pogodbo, s katero so se obvezali ustaviti medsebojne sovražnosti. Mir naj bi se vrnil v Vietnam, severni in južni.

Tvorec tega „ameriškega miru“, kakor ga nekateri nazivajo, je bil sedanjí severnoameriški predsednik Richard Nixon, kateremu je preko svojega zunanjepolitičnega svetovalca Henryja Kissingerja, ki je igral vlogo njegovega osebnega delegata na pogajanjih s severnovietnamskimi komunisti, uspelo doseči mirovni dogovor, po katerem se bodo zadnji severnoameriški in drugi tuji vojniki umaknili iz Vietnamu v šestdesetih dneh po podpisu pogodbe in bodo v istem razdobju vrnjeni tudi vsi vojni ujetniki. Severnovietnamska in vietkonska vojska pa ostaneta na svojih mestih v Južnem Vietnamu, s čemer Hanoj obdrži v oblasti skoro polovico dežele. Mednarodna mirovna komisija 1160 mož naj nadzoruje mir, posebna mednarodna konferenca naj garantira mir, prebivalstvo Južnega Vietnamu pa naj se svobodno odloči za obliko režima, ki ga hoče imeti.

Neizpodbitno je, da doživljajo ZDA v svoji zgodovini prvi vojaški poraz, odnosno poraz svojih zunanjepolitičnih načrtov okrepljenih z vojaško akcijo. Severni Vietnam je ostal na svojem ozemlju politično nedotaknjen, Južni Vietnam je napol zaseden od severnovietnamskih komunistov. Severnoameriška vojska se umika z ozemlja, s katerega se ne umika njen nasprotnik.

Vietnamska vojna je bila vojna, kakršne ZDA niso v svoji zgodovini še nikdar bojevale, komunizem pa je je že vajen iz druge svetovne vojne. Komunistične gverile redna severnoameriška vojska ni mogla zatreti z omejenimi sredstvi, ki so ji bila na razpolago. Zunanjepolitični oziri so prepredovali ameriškemu poveljstvu udati v središču nasprotnika, na Severni Vietnam, letalsko bombardiranje samo pa še nikdar ni spravilo nasprotnika na kolena, kar so v Pentagonu morali vedeti že iz izkušenj s Hitlerjevo Nemčijo pred tridesetimi leti.

Prva je v Vietnamu doživela poraz Francija kot bivša kolonialna sila na indokitskem polotoku. Leta 1954 je morala podpisati poniževalno premirje s severnovietnamski komunisti in pristati na delitev Vietnamu v stilu dveh Korej. Takoj po podpisu tega francoskega miru je bilo razvidno, da severnovietnamski komunisti ne bodo mirovali prej, dokler ne bodo imeli v oblasti tudi Južnega Vietnamu. Nad porazom francoske vojske, ki je v svoji zgodovini doživela že veliko porazov, se svet ni čudil. Francija se je s svojo vojsko že večkrat v zgodovini podala na nepreračunljive podvige, ki jim ni bila kos, podobno kakor Nemčija. To sta dva evropska naroda, prvi čustveno romantični, drugi hladni germanski, ki sta vsak po svoje bila v zgodovini vojaško megalomani, in tudi temu primerno poražena. Njuna zunanjepolitična zgodovina je bila obenem tudi njuna vojaška zgodovina, povsem obratno od n. pr. britanske se pravi anglosaksonske zgodovine: tu velikokrat zunanja politika hodi ločeno pot od vojaške. Rezultati so za Anglosaksone zato povsem drugačni. Anglija je skoro brez žrtve odšla iz svojih kolonij in nad njimi še vedno ohranja kontrolo, dasi ne politične in vojaške.

Boj v Vietnamu, ki se je nadaljeval po francoskem porazu, se je spremenil v boj ne med Severnim in Južnim Vietnamom, temveč v boj med ZSSR in ZDA. Prva je ščitila in podpirala Severni, druga Južni Vietnam. Nixonu ne bi bilo ogoče skleniti premirja, če ne bi postavil na mizo svoje nove karte v Aziji: dogovor s Kitajsko. Ta nov

ALI SLOVENCIZUMIRAMO?

EN PRIMER, KI NI IZJEMA

Pastoralna revija „Cerkev v sedanjem svetu“, ki izhaja v Ljubljani, posveča svojo pozornost ne le izključno pastoralnim problemom, temveč tudi splošnim, kadar se ti vsaj indirektno tičejo pastoracije. Tako smo v številki 9-10 lanskega leta zasledili članek Ali Slovenci izumiramo?, ki ga je spisal župnik g. Vinko Šolinc. Kot potrjujejo še razna druga poročila iz domovine, ta primer ni osamljen, temveč je reprezentativen glede položaja v številnih slovenskih vaseh. Ker članek vsebuje zanimive ugotovitve, ga v celoti ponastiskujemo. Takole piše g. Vinko Šolinc:

V sosedni hrvaški republiki že dolgo bijejo plati zvona, zakaj „bela kuga“ je zlasti v Slavoniji in Podravini vsodno ugrozila bodočnost tamkajšnjega prebivalstva. Zlasti jezuitje, ki so kot ljudski misijonarji še bolj spoznavali boleči problem, so v raznih spisih skušali krščanskemu občestvu zbuditi vest. Pri nas se je pred 12 leti ganil iz vrst vernih le en sam, profesor dr. Janez Janžekovič. V „Novi poti“ št. 3-4, leto 1960, je objavil članek „Naj nekdaj zakriči!“ K temu ga je vzbudil članek v tedniku „TT“ „Dva otroka — res ideal?“. Istega leta je o tem predaval tudi na poletnem stanovskem tečaju za duhovnike, kar je prav tako objavila „Nova pot“ („V smrt ali življenje“ št. 7-8, leta 1960). Na koncu predavanja je dejal: „Se nismo začeli umirati, in če bomo začeli, ne bomo takoj umrli. Toda Slovencev nas je tako malo. Zato je skrajni čas, da se nevarnosti zavemo, da opozorimo nanjo vse ljudstvo.“ Danes se vprašam, ali smo duhovniki to tudi storili? Še danes nam najbrž ni jasno, ali že izumiramo ali smo še v isti negotovosti kot pred leti. Stanje se namreč ni nič izboljšalo, kvečjemu poslabšalo.

V tukajšnji osemletki na Bizeljskem je število šoloobveznih otrok v desetih letih padlo skoraj za sto učencev. Župnija je seveda izrazito kmečka. Med vojno so bili prebivalci v celoti prisilno izseljeni v nemška taborišča, kar je bila usoda tudi drugih v tem obmejnem pasu ob Sotli. Zaradi stradanja so mnogi starejši pomrli že v izgnanstvu, drugi pa so se vrnili bolni, da so kmalu po vrnitvi umrli na domači zemlji. Mladji pa so začeli trumoma odhajati v mesta, zlasti v bližnji Zagreb, in v inozemstvo. Danes je število faranov skoraj prepolovljeno. Pred vojno jih je bilo namreč skoraj 4000. Za časa župnika Ignaca Brvarja, ki je župnikoval na Bizeljskem pred izbruhom druge svetovne vojne, je župnija štela nad 3900 faranov, kakor je zapisano v „Kroniki naših župnij“. Krstov je bilo tisto leto še 72, smrti 46, porok pa 10. Pripomba v kroniki: „Pač malo za tako

element, ki se ga bojita tako Hanoj kakor Moskva, je bil eden glavnih razlogov, da so severnovietnamski komunisti sploh postali dostopni za resnejše razgovore. Peking stremi za kontrolo vse Indokine, z njo obeh Vietnamov, Moskvi ne gre v račun kitajski načrt o ustvaritvi kitajskega komunističnega bloka v Aziji, podobnega sovjetskemu komunističnemu bloku v Evropi.

Dvomljivo je, da bo mir v Vietnamu, če bo do njega v resnici prišlo, trajen. Eno je podpis mirovne pogodbe, drugo pa mir, kadar je tisti, s katerim se mirovna pogodba podpisuje, komunist. Ni pa nobenega dvoma, da se Hanoj ne bo zadovoljil z deljenim Vietnamom, kakor se tudi Južni Vietnam ne bi smel zadovoljiti z deljenim Vietnamom. Tudi ni dvoma, da bo Hanoj še naprej dobival vse sovjetsko pomoč za pritisk proti jugu, medtem ko bo južni Vietnam, dasi trenutno oborožen do zob z ameriškim orožjem, ostajal več ali manj vojaško osamljen pred komunističnim navalom s severa in severozahoda, iz Laosu in Kambodže. Nikakor ni mogoče namreč izolirati iz vietkonskega problema teh dveh držav, ki sta tudi tarča hanojskih komunistov.

veliko župnijo! Vzrok: gospodarska kriza! In bela kuga! Torej se je že takrat začelo. Kaj bi šele moral kronist zapisati za zadnja leta! Pogledal sem matične knjige za pet let nazaj in ugotovil tole: Leta 1967 je bilo 31 krstov in 31 pogreb. Torej stoodstotno ravnotežje. Leta 1968 je bilo 44 krstov in 30 pogreb. Tisto leto sem prišel na Bizeljsko in sem imel rahlo upanje na izboljšanje. Toda bil sem po nekaj letih hudo razočaran. Leta 1969 je bilo 32 krstov in 36 pogreb. Začeli smo torej izumirati! Leto 1970 je na koncu pokazalo, da je bilo 25 krstov in 40 pogreb. Celotno leto 15 mrtvih več kot rojenih! Leta 1971 je bilo spet 25 krstov in 37 pogreb.

Takšno je torej stanje v naši župniji danes. Kdo naj danes zakriči, če tudi župnikova beseda nič več ne zaleže? Res pa je, da je mladih družin tukaj sorazmerno premalo. Neka faranka, ki je zdrava in ni zaposlena, ima troje otrok. Srčno rada bi sprejela še kakšnega pod svojo streho, a mož tega neče. In ni ga mogoče z ničemer prepričati. Komaj sem faranko prepričal, da sama pri tem nima greha, ker le mož tako ravna, da do spočetja ne more priti. In koliko je danes na Slovenskem podobnih primerov?

Naša župnija danes šteje le še okoli 2400 duš, a 300 od teh je na delu v Nemčiji. Ali se bodo vsaj ti vrnili, je zelo negotovo. V prvih letih po vojni, ko je bil odhod v tujino precej težaven, so številni mladi ilegalno prestopili mejo. Samo z Bizeljskega je ena taka skupina štela kar 25 mladih, med njimi je bila tudi mlada učiteljica. Postaven kmečki fant, ki se je hotel izogniti vojaški službi, jo je pregovoril, da je zapustila službeno mesto in šla z drugimi v tujino. Posrečilo se jim je; danes so v Nemčiji.

Bridkosti dušnih pastirjev na podeželju torej niso majhne. Pri vsakem pogrebu se skorajda spomnim te umirajoče resničnosti in zato je, povsem razumljivo, sleherni krst v tej farni skupnosti najlepše in najbolj osrečujoče doživetje.

1000 LET ŠKOFJE LOKE

Ob priliki ko je škofja Loka doživela tisoč let je izšel slavnostni zbornik „Lokski razgledi“ ki na 488 straneh vsebujejo 53 prispevkov 37 avtorjev. Iz književnosti so v zborniku zbrani odlomki iz spisov Valvasorja, Preglja, Tavčarja, Jana Plesteniaka, Toneta Šiferja in Lojzeta Županca, dodana pa je še pesem, ki so jo deklamirali leta 1932 ob otvoritvi novega šolskega poslopja v Škofji Loki.

Vsa bivša Indokina bi se morala, po komunističnemu načrtu, prej ali slej spremeniti v področje, podvrženo komunistični kontroli.

Tudi če trenutno ameriška vojska odhaja iz Vietnamu, bo nadaljnji razvoj v Indokini še naprej vplival na ZDA. Usoda Nixonovega „častnega miru“, kakor ga je označil severnoameriški predsednik, sloni namreč na majajočem se temelju južnovietnamskega režima in njegovega obstoja. Tudi o določenih mirovni pogodbe bodo še dolgo in kritično razpravljali v ZDA in drugod. Odhod ameriške vojske iz Vietnamu namreč ne pomeni umika ameriške zunanje politike iz jugovzhodne Azije. Kot prva veselila na svetu kakor so, ZDA tega enostavno ne morejo storiti. V praznino bi takoj vskočili ZSSR ali Kitajsko. Washington pa ne Moskve ne Pekinga neče videti varno sedeti pred vraty Singapurja, ki ga je že Anglija pred desetimi leti s krvavimi žrtvami iztrgla iz nevarnosti komunistične kontrole.

So namreč področja na zemeljski obli, ki so najnужa za življenjski obstoj ZDA in ostalega svobodnega sveta. Eno teh je področje jugovzhodne Azije.

Ali je slovenski Cerkev potreben Slovenik?

Duhovniški zavod „Slovenicum“ je bil v zadnjem desetletju v emigraciji večkrat predmet polemike, tako glede potrebnosti, kakor glede vodstva. Dejstvo pa je, da je ustanovitev zavoda odobraval velika večina slovenskih duhovnikov v emigraciji, ki je to akcijo podprla in so se jim pridružili tudi laiki. Nekateri so zavzeli odklonilno stališče in vtrajajo še danes na tem. Nekaj posameznikov pa je tekom let svoje stališče spremenilo.

V Svobodni Sloveniji v polemiko o Sloveniku nismo posegli. Objavljamo pa v naslednjem članku, ki nam ga je v objavo poslal dr. Kazimir Humar, škofijski vikar v Gorici, ki bo bralce gotovo zanimal. Članek se glasi:

Šele iz Sija z dne 15. avgusta 1972, ki sem ga pred kratkim dobil iz Argentine, sem zvedel za dva članka, ki ju je prof. Grum Janez objavil v Ameriški domovini dne 18. in 19. julija 1972 pod naslovom „Slovenik z druge strani“. V teh dveh člankih zavzema prof. Grum kritično gledanje na Slovenik zaradi njegovega spirituala p. Vl. Truhlarja. Lector v Siju po svoje poročilo zabeli z opombo: „Ob tem opozorilu naj se zamislijo vsi, ki tako vneto silijo verne Slovence v svobodnem svetu, naj vendar še zbero še nekaj sto tisoč dolarjev za rimsko vzgajališče bodočih Truhlarjevih verskih in narodnih herezij...“ Ob tem branju ima človek vtis, da te vrste ljudje, kot so uredniki Sija in pa prof. Janez Grum, resno menijo, da je Slovenicum nepotreben in celo škodljiv za bodočnost katoliške Cerkve v Sloveniji.

Pri nas na Goriškem in Tržaškem v Italiji si ni nihče nikoli stavil vprašanja, ali je Slovenik v Rimu slovenski Cerkev potreben ali ne. Tu smo verjetno vsi mnenja, da nam je tak zavod, kot je Slovenik v Rimu, ne samo koristen, temveč nujno potreben. In sicer nam je potreben kot vernikom in kot Slovincem. To potrebo utemeljujemo iz lastnih izkušenj iz časov fašizma in iz časov po fašizmu kakor tudi iz našega sedanjega stanja kot narodne manjšine.

Slovenik nam je potreben zaradi vere. Vsi, ki smo v Rimu študirali, kdo pet, kdo osem let, vemo iz izkušnje, kako je v Rimu. Tam je okrog rimske kurije veliko lepega, a tudi veliko človeškega. Kdor bi gledal samo na „človeško“, bi moral skleniti: Roma veduta fede perduta. Kdor pa gleda, kar je lepega, bo priznal: Ubi Petrus ibi Ecclesia. Zato lahko pride iz Rima človek s tako različnimi vtisi in s tako različnimi sodbami. Gre pač za njegovo osebno zrelost, kaj bo v Rimu hotel videti in kaj bo iz Rima hotel odnesti, ali vrniti. V Rimu se nam razodeva Cerkev v svoji celoti kot nikjer drugje na svetu — kot božja ustanova za ljudi. Zato imaš v Rimu židovske vzglede pristne svetosti in predanosti Cerkev, a imaš tudi vzglede človeške slabosti. Ki iščejo čast in denar. Z eno besedo, kdor se hoče pohujšati nad Cerkvijo, bo se najlažje pohujšal v Rimu. Kdor želi Cerkev vzliubiti in jo spoznati v vsem njenem vesoljnem poslanstvu, bo to najlažje doživel v Rimu ob Vatikanu in sv. Petru. To je moje osebno spoznanje, ki sem si ga ustvaril v svojem petletnem življenju in študiju v Rimu.

Kolikor poznam cerkveno zgodovino, mislim, da je bilo v Rimu zmeraj tako. Tu so se kazali najbolj vidni kontrasti in nasprotstva v Cerkví kot božji in človeški ustanovi. Toda ali naj se zaradi takšnih kontrastov, ki jih kristjan doživlja v Rimu, Slovenci odrečemo svojemu centru v svetem mestu? Ali naj bomo tako boječ, da se bomo iz strahu med pohujšanjem držali v stran od skale Cerkve, ki je Peter, kateri živi in deluje v svojih naslednikih? Nikjer nisem doživel vesoljnosti Cerkve tako kot v Rimu, ne v Jeruzalemu, ne v Lurdu, ne v Fatimi, še manj pa v Parizu, Bonnu ali v Ljubljani. Menim, da bi je v Buenos Airesu in Clevelandu tudi ne.

Ubi Petrus ibi Ecclesia, ho ostalo zmeraj res. Zato slovenska Cerkev nujno potrebuje svoj samostojen in neodvisen center v svetem mestu, slično kot ga imajo vsi drugi krščanski narodi že stoletja in stoletja. Samotno je za nas, da nismo do sedaj nikoli čutili te potrebe in da nismo nikoli prej poskušali, da bi tak center ustanovili.

Slovenik potrebujemo tudi kot Slovenci, kot narod. Ko sem pet let živel

v Rimu, sem mora bivati v italijanskih zavodih. Drugi moji kolegi, bogoslovci in duhovniki, so prav tako živeli po tujih zavodih med Nemci, Hrvati, Francozi, Španci, Angleži, Rusi. Po vseh narodnih zavodih si našel kakega Slovence, samo v slovenskem zavodu ni bilo nikogar, ker zavoda preprosto nismo imeli. Če smo takrat slovenski primorski bogoslovci in duhovniki hoteli videti svoje sobrate iz Slovenije, smo morali obiskati celo vrsto zavodov, kakega skupnega srečanja med nami pa ves čas, kar sem doli študiral, ni bilo. In vendar kakšno silno potrebo in željo smo čutili posebno mi Primorci, da bi se srečavali s sobraty iz Slovenije, da bi imeli kake slovenske knjige, brali kake slovenske revije, časopise. Nič tega, ker ničesar takega ni bilo v vsem Rimu. Prof. Grum in morda še kdo ne more tega razumeti, ker vsega tega ni doživel. Tisti, ki smo to doživeli, pa vemo, kaj pomeni slovensko središče sredi tujega mesta, sredi Rima, ki je vendar svetovna prestolnica, in sedež katoliške Cerkve, kjer ima vsak narod kako svoje središče s knjižnico, knjigami, revijami, časopisi; kjer se lahko sreča s svojimi rojaki, zmenja z njimi kako misel, dobi kako dobro besedo, kamor se lahko obrne v kaki hudi stiski. Ali naj bomo samo mi Slovenci obsojeni, da se bomo v Rimu srečavali le po hotelih in v tujih samostanih in zavodih? Naj bomo zmeraj le tuji s samimi tujci? Sedaj, ko se ustanavlja Slovenik, mi je samo to žal, da nisem bogat, da bi mogel Slovenik sam zaračunati. Zaradi tega ne razumem nasprotovanja, na katerega je ta zamisel pokrta Prežerna in tistih, ki se sedaj trudijo za Slovenik, nafičela ponekod ro svetu med Slovenci. Po mojem je Slovenik takšna narodna pobuda, da bi to to moral podpreti vsak, kdor se želi Slovenca. Čudim se na najbolj, da Sloveniku nasprotujejo tisti, ki trdijo o sebi, da so za samostojno slovensko državo. Kako boste za slovensko državo, če niste za samostojen slovenski zavod v Rimu? Ali ne bo ta zavod za nas vse nekak simbol naše samostojnosti tako cerkvene kot narodne, nekak „mala Slovenija“ v Rimu?

Sumim pa, da nasprotovanje Sloveniku izhaja iz določenih političnih aprizmov. Zato bi rad posvetil še v ta del zadeve.

Vsi, ki nasprotujejo Sloveniku, se obregajo ob njegovo vodstvo. S tem dejstvo pričajo, da ne ločijo ustanove od ljudi. Slovenik je najprej ustanova in sicer cerkvena ustanova, ki jo priznava tudi italijanska zakonodaja. Zato je ustanovi zagotovljen obstoj ne samo za danes nego za stoletja. To ni prazna trditev, temveč jo potrjujejo dejstva, saj imajo drugi narodi slične ustanove v Rimu že stoletja in stoletja. Kako trdno živijo take ustanove in kako zelo so nedotakljive, priča npr. hrvatski zavod sv. Hieronima. V časih najhujšega narodnega zatiranja Slovencev in Hrvatov v Italiji za časa Mussolinija je ta hrvatska ustanova živela in delovala. Istrski hrvatski bogoslovci in duhovniki, ki so v tistih časih študirali v Rimu, so imeli v tem zavodu svoje narodno središče, svojo knjižnico, dobivali so tam hrvatske revije, knjige, časopise, imeli s pomočjo zavoda sv. Hieronima stike z domovino, imeli so torej tisto, kar je nam slovenskim Primorcem manjkalo. Vodstva so se menjavala, zavod je ostal. Isto velja danes za zavode narodov, ki so pod sovjetsko oblastjo ali pod oblastjo raznih komunističnih režimov: njih zavodi v Rimu živijo in delujejo in prav gotovo veliko dobrega naredijo za rojake in za Cerkev.

(Nadaljevanje na str. 2)

V PARIZU PODPISALI MIR

POGODBA IN NJENA DOLOČILA

V soboto, 27. januarja t. l. je bila v Parizu podpisana mirovna pogodba med ZDA, Severnim, Južnim Vietnamom in Vietkongom. Ta „častni mir“, kakor ga je označil Nixon in se je v imenu ameriške vlade zanj pogajal Nixonov zunanje politični svetovalec Henry Kissinger, zaključuje novo zgodovinsko razdobje političnega razvoja v Indokini in pomeni prvi ameriški vojaški poraz v zgodovini.

Mirovna pogodba predvideva ustaveitev sovražnosti od trenutka nastopa po vietnamskem času 27. januarja t. l., veljavnosti pogodbe, t. j. od 8. zjutraj nadalje umik vseh ameriških in drugih tujih vojakov v šestdesetih dnevih iz Južnega Vietnama, medtem ko severno-vietnamske in vietkongske čete ostanejo na svojih mestih v Južnem Vietnamu.

Ameriški vojni ujetniki bodo vrnjeni v dveh tednih ameriški vojski. Komunisti ne smejo več uporabljati oporišč v Laosu in Kambodži za svojo infiltracijo v Južni Vietnam. Tako v Laosu kakor v Kambodži se bodo tudi v najkrajšem času podpisalo premirje, ter se bodo morali iz obeh držav umakniti severnovietnamski oddelki.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se ustanovi kontrolna komisija, sestavljena iz delegatov štirih držav: Kanade, Indonezije, Poljske in Madžarske, ki bo nadzorovala mir v Vietnamu. Komisija bo štela 1160 mož.

V tridesetih dnevih po podpisu premirja se bo predvidoma sestala mednarodna konferenca, ki se je bodo udeležile ZDA, Kitajska, ZSSR, Francija, Anglija, štiri države kontrolne komisije: Kanada, Indonezija, Poljska, in Madžarska, ter tajnik ZN Waldheim. Prisotna bosta tudi Hanoy in Saigon.

Po določilih mirovne pogodbe ima „južnovietnamsko ljudstvo neodtujljivo pravico do samoodločbe in mora neovirano odločiti svojo politično bodočnost na splošnih, resnično svobodnih in de-

mokratskih volitvah, pod mednarodnim nadzorstvom“. Za sodelovanje pri graditvi južnovietnamske politične bodočnosti se ustanavlja Svet narodne sprave, ki ga bodo sestavljali predstavniki Saigona, Vietkonga in tkim. južnovietnamskih nevtralnih strank. Funkcioniranje tega Sveta bo temeljilo na načelu enoglasnosti.

Mejo med obema Vietnamoma smatra mirovna pogodba kot časovno, ne pa politično ali teritorialno. V pogodbi se predvideva končno združenje obeh Vietnamov „po predhodnem medsebojnem sporazumu, brez sleherne pritisk ali nasilnih priključitev s katere koli strani.“

Tako Saigon kakor Vietkong ne bosta smela sprejemati v svoje vrste tujega vojaštva, ne svetovalecev, ne orožja in drugega vojaškega materiala. Mednarodna kontrolna komisija bo nadzorovala tudi ta del izvajanja mirovne pogodbe.

Podpis pogodbe je po vsem svetu povzročil val navdušenja, dasi ga tolmačijo na stotine različnih načinov. Pavel VI. je izrazil zadovoljstvo nad podpisom pogodbe, ki pa ne sme ostati samo kos papirja.

Boji med severno in južnovietnamskimi oddelki kljub podpisu pogodbe niso prenehali. Ponekod so se še stopnjevali, kar si je vsaka stran hotela priboriti čim več ozemlja, ki naj ga kontrolira, ko se bodo sovražnosti dokončno ustavile.

V dejansko prekinitev sovražnosti med Hanojem in Saigonom pa nihče ne verjame, ker vsako ve, da je Hanoy trdno odločen podvreči si Južni Vietnam.

Vojaških in političnih zapletov v Indokini ne bo konec vse dotlej, dokler ne bo izkorenineno iz sveta največje zlo moderne časa, komunizem. To velja tudi za vsa ostala področja našega planeta.

Kriza čilskega režima

Allendejeva trdovratnost

Čilski komunistični predsednik Allende išče v krizi, v katero je zavedel državo, za železno zaveso zavezništva, ki naj bi mu pomagali izmotati se iz problemov, ki jih njegov režim ne zna in ne more rešiti.

Medtem ko je Allende sam bil pred kratkim v Moskvi, kjer je obiskal sovjetske veljake in navezal zlasti čilsko gospodarstvo na sovjetski gospodarski stroj, v kolikor je to Čilu mogoče in v kolikor so to hoteli kremeljski gospodari, je pred dnevi poslal v Peking svojega zunanjega ministra Almeydo, da bi tako vzpostavil ravnotežje med obema komunističnima velikanoma.

Čile je decembra 1971 priznal rdeči kitajski režim. Takoj zatem se je Peking začel zanimati za ustvaritev svoje postojanke v Čilu ter je bila ustanovljena kitajsko-čilska trgovinska komisija kot sredstvo za kitajski politični vpliv v Čilu. Trgovina je trenutno za

Kitajce kar se tiče Čila na drugem mestu.

Medtem, ko Čile išče pomoči za železno zaveso, kjer komunistična gospodarstva sama životarijo v primeri s svobodnim zahodnim gospodarstvom, pa je isti Allende znova zaprosil zahodne države, da bi mu podaljšale rok za vračanje čilskih dolgov, ki znašajo okoli 4000 milijonov dolarjev. Okoli polovice te vsote Čile dolguje ZDA, ostalo pa enajstim državam tkim. „pariškega kluba“, ki ga sestavljajo: Japonska, Kanada, Zahodna Nemčija, Belgija, Danska, Francija, Italija, Nizozemska, Anglija, Španija in Švica.

Kljub neštetim dokazom in kljub svoji univerzitetni izobrazbi Allende in drugi taki marksistični veljaki trdovratno ne priznajo, da duhovnih in tvornih problemov druge polovice dvajsetega stoletja ni mogoče reševati z ideologijo in začetkov 19. stoletja.

Mednarodni teden

V Čilu je marksistični predsednik Allende napovedal tudi racionaliziranje potrošnje alkoholnih pijač. Pred dvema tednoma je Allende že racionaliziral potrošnjo raznih živil. Od 10 milijonov Čilencev jih je 300.000 alkoholikov, kar je „nesreča za naše gospodarstvo“, je izjavil Allende. Za Allendeja to ni nesreča za narod, temveč za gospodarstvo. Allende kot zvest marksist ohranja tudi marksistično lestvico vrednosti.

Perzijski šah je objavil, da Parzija ne bo obnovila petrolejskih pogodb z zahodnimi državami po poteku sedanjih pogodb leta 1979. Vso perzijsko petrolejsko industrijo bo od leta 1980 naprej upravljala Parzija sama ter „bomo zahodne petrolejske družbe imeli za svoje kupce“, je izjavil šah.

Nixon je predložil ameriškega kongresu v odobritev državni proračun za proračunsko leto 1973-74, v katerem je vsota 81.100 milijonov dolarjev določena za obrambne namene. Ta vsota je samo za 500 milijonov dolarjev manjša od vsote obrambnega proračuna leta 1945, ko se je končala druga svetovna vojna.

Sovjetsko gospodarstvo v letu 1972 ni doseglo ciljev, ki mu jih je zastavila moskovska komunistična vlada. Po uradnih podatkih je produktivnost v letu 1972 narasla samo za 5,2 odstotka. Kremelj je določil 6,1 odstotek. Vse sovjetsko časopisje, se pravi partija, ugotavlja, da ni izgledov na izboljšanje v bližnji bodočnosti.

TRIO BRATOV LORENZ

Znani slovenski trio bratov Lorenz je na koncertu v Beogradu že stotič izvajal skladbo Primoža Ramovša „Kontrasti“. Skladatelj Ramovš je to svoje največkrat izvajano delo napisal leta 1961 in ga posvetil bratom Lorenz. Trio je izvajal to delo na skoraj vseh svojih turnejah po evropskih in ameriških državah; v založbi Mladinske knjige na so to skladbo posneli za prvo samostojno gramofonsko ploščo tria Lorenz, ki je tik pred izidom.

Varnostni svet

v Panamá

Debata o kolonialnem teritoriju

Varnostni svet ZN se je „enoglasno odločil“, da bo imel svoje zasedanje v dneh 15. do 21. marca t. l. v Panami, kjer bo „proučeval načrte in sklepe o ohranjanju in krepitvi mednarodnega miru in varnosti v latinski Ameriki.“

Varnostni svet ZN je povabila panamska vlada, naj bi prišel zasedat v Panamo. Panamski veleposlanik Boyd je po odločitvi Varnostnega sveta izjavil, da bo poleg drugih problemov ta organ ZN moral poskušati rešiti tudi vprašanje „kolonialnega teritorija vzdolž panamskega prekopa“, ki deli državo na dve polovici in „ji ne dovoljuje, da bi se zemljepisno, politično in družbeno spojila.“

Panama namerava pritegniti v debato tudi druge latinske ameriške države, ker da bo to zasedanje Varnost-

dobni teologi ne morejo a priori trditi, da so prave in resnične. Vse to je še vprašljivo in potrebuje novega iskanja, preverjenja, študija, razmišljanja. Kajti resen teolog, ki se oddalji od tradicionalnega nauka Cerkev, bo moral zmeraj biti v strahu: Kaj pa če se motim?

Glede tega bi lahko bili teologom v zgled znanstveniki — iskalci v zdravniški vedi. Ekipe zdravnikov iščejo in raziskujejo bolezni in nova zdravila. Večkrat se jim zdi, da so kaj novega odkrili. Toda vidimo jih, vsaj tiste, ki so vestni, s kakšno previdnostjo postavljajo nove hipoteze in predno se odločijo za kako novo zdravilo. Saj vedo, da gre za zdravje in za življenje ljudi, kjer vsaka hitrica in vsako nezadostno preverjeno doganje pomeni lahko smrt ali trajno invalidnost človeka.

Če so zdravniki, ki imajo opravka z življenjem in zdravjem pacientov, tako zelo previdni in počasni v novostih, se čudim sodobnim teologom, kako zelo so hitri in kategorični ob postavljanju novih tez in trditev, ob novih razlagah verskih resnic, ki so v nasprotju s tradicionalnim naukom Cerkev in tudi z zdravim verskim čutom naših vernikov. Čudim se, da nimajo večjega čuta odgovornosti do Cerkev in do vernikov. Saj pri njih naukih ne gre za zdravje

Las presiones del gobierno de Allende sobre la prensa de oposición

La prensa de oposición, teóricamente libre en Chile, se ve en realidad perseguida con saña. Se cuentan más de 200 denuncias ante los tribunales contra los periódicos que no agradan al poder. La revista Sepa ha sido denunciada más de veinte veces, el semanario PEC más de una quincena y Tribuna, el diario del Partido Nacional, cerca de cincuenta.

Los motivos son harto arbitrarios. El director del periódico La Segunda fue un día perseguido y encarcelado. ¿Cuál era su delito? Había publicado un informe parlamentario relativo a la entrada en Chile de los misteriosos paquetes enviados de Cuba y sustraídos al control de la aduana por orden del gobierno. El asunto fue conocido y se nombró una comisión parlamentaria, cuyo informe fue publicado por el periódico y su director, Mario Carneyro, fueron procesados por difusión de “noticias injuriosas”.

Otro ejemplo: el diario El Mercurio y su director René Silva Espejo fueron procesados por haber publicado una información señalando que “Chile sólo tiene dólares para 45 días”, información que reproducía, con las comillas habituales, las palabras pronunciadas en el Parlamento por un diputado. Motivo invocado: “Infracción a la ley de seguridad del Estado”. Lo más curioso del caso es que esta ley, ya antigua, que jamás había sido aplicada antaño por motivos tan pueriles ni de manera tan arbitraria, era calificada entonces por los comunistas de ley “liberticida”.

Las presiones sobre la prensa y la radio se ejercen también mediante la privación de anuncios publicitarios, merced a que el Estado es actualmente quien detenta la mayor parte del poder económico.

Finalmente, para mejor presionar sobre la prensa, el gobierno intenta anexionarse de la Compañía Manufacturera de Papeles y Cartones, al objeto de poseer el monopolio del papel.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

VOJSKA DEFINIRA SVOJE STALIŠČE

Sredi preteklega tedna je politična napetost dosegla eno svojih najvišjih točk. Vse dokler ni v sredo 24. vlada, oziroma oborožene sile, objavila svoje stališče, si marsikdo ni upal zagotoviti ne marčevskih volitev, niti ne obstoja sedanje vlade. Govoric o vojaškem umoru, še več o možnem odstopu Lanusseja je bilo kar preveč.

Vendar so resni opazovalci ves čas mislili na glavo. Kriza, ki je imela več vidika kratke poletne nevihte kot pa dolgotrajnega neurja, niti ni zaslužila tega imena. Krize sploh ni bilo. Le vojaški vrhovi so pripravljali natančno obrazložitev, kako si predstavljajo volilni proces, in še bolj važno: svoje sodelovanje v bodoči vladi. Ko je bilo razvidno, da ni mogoče vneljati takim, garancijski pakt, je vojska pač definirala svoje stališče. Ne bo dovolila strank, ki odobrava ali celo podpira hude nasilne akcije kot to itak že predvidevata 25. in 50. člen volilnega zakona: v bodočem vladnem obdobju bo izključena vsaka vojska nastanena proti nasilnim gverilskim rojavom: v bodoči vladi bodo oborožene sile udeležene na svojih poveljstvih-ministrih: to je, vsak rod vojske bo imel svojega ministra v odgovarjajočem ministrskem mestu v vladi.

Ta obrazložitev namenov oboroženih sil je bila odgovor na ton, ki ga je začela dobivati volilna kampanja peronistične fronte. Že na otvoritvenem mi-

nega sveta lahko močno koristilo vsemu južnoamerikskemu kontinentu.

Južnoameriška člana Varnostnega sveta sta sedaj Panama in Perú, toda na zasedanje bodo poslale svoje delegate tudi druge latinskoameriške države. Ti delegati seveda ne bodo imeli glasovalne pravice v Varnostnem svetu

tingu v San Andrés de Giles so tako občinstvo kot kandidati prestopili meje ne le zmernosti, temveč tudi dostojnosti, ter poveljevali gverilo in njena dela. Napetost, ki je zaradi tega nastala v vojski, je tedaj logično povzročila opisano „krizo“. Vsekakor opazovalci sklepajo, da primer še ni zaključen. Čeprav so peronistični kandidati v naslednjih govorih bili previdnejši, je vlada vložila pri sodišču tožbo zoper nje, zaradi poveljevanja in ščuvanja k nasilju.

Medtem ko domač razvoj ne pozna oddiha, pa Peron mirno živi v Španiji. Po raznih poročilih se je sedaj podal v Romunijo, kjer naj bi ga na sloveči kliniki v Bukarešti pomladili. Čeprav so napovedovali njegov prihod najprej za prve dni januarja, nato februarja in končno marca, je malo verjetno, da bi se vrnil pred volitvami. To seveda zniža možnosti peronističnih kandidatov.

Ostale stranke pa tudi pridno nadaljujejo svojo kampanjo. Tudi se v zadnjih dnevih ni spremenil položaj in opazovalci vztrajajo v prvotnih preokbah. Le srednjelevičarska Alianza Popular, katero vodita Oscar Allende in Horacio Sueldo, se vedno bolj utrjuje in nekateri ji že zagotavljajo tretje mesto. K temu bi krepko pripomela tudi argentinska KP, katera je, kljub nesporazumu z vodstvom alianze in zlasti z demokrstanom Sueldom, naročila svojim pristaešem, naj volijo in delajo za srednjo levico.

Delavsko poje pa je razdvojeno. Mir je v sindikatih, ki so pred koncem januarja podpisali nove delavske pogodbe. Nemir pa vlada pri tistih, ki se jim to ni posrečilo. Stavke so napovedali in že začeli izvajati bančni uslužbenci, železničarji, elektroenergetski gremij in še. Ker stavke lahko postanejo usodne pred volitvami, vlada skuša na vse načine pritegniti komisije k sporazumu. To ji pa le delno uspeva.

Ali ie slovenski Cerkev potreben Slovenik?

4(Nadaljevanje s str. 1)

kev. Ali bi se morali samo mi Slovenci odpovedati takšnim ugodnostim zato, ker temu ali onemu v sedanjem trenutku ta ali oni predstojnik v Sloveniku ni pogodu? Ali ne izdaja takšno gledanje neko določeno aprioristično miselnost in politično vrednotenje ustanov? Ker vodstvo ni po njegovem okusu, naj ustanova propade! Nikakor ne, predragi. Ustanova je eno, vodstvo je drugo, ustanova ostane, ljudje se menjavajo. Za ustanovo se moramo boriti, o vodstvu imamo lahko svoje mnenje.

Prav zaradi tega še besedo o vodstvu Slovenika.

Slovenik je ustanova, ki se šele poraja, ki šele dobiva svoje oblike, ki je v stadiju evolucije. Počakati moramo, da dobi svoje oblike in pri tem raiši vodstvu pomagati s pametnimi nasveti, kakor pa samo razdiralno kritizirati, kar zasluži in kar ne zasluži graje. Pri tem je nekaterim najbolj na poti VI. Truhlar. Ali je ta profesor Gregoriano res tako strašna črna ovca in tako nevaren za Slovenik, kot nekateri pišejo? Poglejmo.

P. Truhlarja poznam iz svojih rim-

skih let, ker sva skupaj obiskovala Gregoriano. Pozneje sem v mejah možnosti zasledoval njegovo znanstveno delo in zlasti pazljivo prebral obe njegovi slovenski knjigi. Ne morem reči, da se strinjam z vsem, kar piše in kar je napisal. G. profesor se je v svojih študijah podal na razna nova polja katoliške teologije, ki so še dokaj neraziskana. Pri tem se mu godi kakor vsakemu, ki hodi po še neizhujenih poteh. Osebnost je prepričan, da je skupaj z drugimi modernimi teologi marsikaj novega odkril v teologiji. Toda vprašanje je, ali je to novo res tudi resnično in pravo. Vprašljive so razne njegove trditve in mnenja, tako npr. že sam naslov njegove zadnje knjige v slovenskem jeziku „Cerkve v poglobitvenem procesu“. Vprašljivo je, ali trenja in iskanja, ki jih v tej knjigi opisuje, pomenijo res „poglobitven proces“ ali so le modne kaprice nekaterih, ki hočejo po vsej sili biti originalni in v sozvočju s sedanjo eksistencialno filozofijo in zahtevami sodobne potrošniške družbe, pa z nekaterimi nedokazanimi trditvami moderne znanosti.

Ne moremo a priori trditi, da so zgrešene, kakor tudi on in drugi po-

semeniškiki, temveč mladi duhovniki, ki imajo za sabo že celotno bogoslovje in bi zato morali biti že zgrajene osebnosti. To se pravi, prihajajo mladi možje, ki bi morali znato ločiti zrnje od plev, trdne resnice od hipotez in domnev teologov. Vloga spirituala v takšnem zavodu kot je Slovenik, se ne more primerjati z vlogo, ki jo ima učitelj novincev v samostanu ali spirital, kot ga verjetno prof. Grum pozna iz škofovih zavodov v št. Vidu ali ljubljanskega bogoslovja. Mladi duhovnik v Rimu bolj kot ob besedah spirituala raste in zori v skupnosti s priatelji v zavodu ter iz knjig in predavanj profesorjev. Pa tudi iz celotnega rimskega okolja, ki je, kakršno sem omenil na začetku tega članka.

Kot duhovnika, ki se je teološko in osebnostno še bolj izoblikoval v Rimu, me ni strah zaradi duhovnikov, ki bodo študirali v Rimu in stanovali v Sloveniku. Prepričan sem, da bodo slovenski Cerkev vedno v veliko korist, kot so ji bili svoj čas Aleš Ušeničnik, Mihael Opek, Silvij Sardenko in drugi. Ki so prav tako zrastle in dozoreli v Rimu ob grobu apostolov Petra in Pavla.

Kazimir Humar

Ob božiču 1972, Gorica, Italija.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Zbirko ljudskih ličnih pesmi iz Režije je zbral v knjigi Rožice iz Režije Milko Matičetov, ki je napisal tudi obsežen uvod in pripombe k pesmim. Sleherno besedilo je objavljeno v rezijanskem narečju in v književni slovenščini. Poseben poudarek dajejo knjigi risbe in akvarela Miha Mačela.

KOPER — Koprška študijska knjižnica je uvela prvo potujočo knjižnico v Sloveniji. Biblobus — tako imenujejo potujočo knjižnico — bo imel 1500 knjig, obiskal pa bo sleherno vas ob slovenski obali.

LJUBLJANA — Koncem decembra je skupina glasbenih umetnikov ustanovila v Ljubljani „Komorno sceno“ Nova skupina bo predvsem uprizarjala in snemala scenski glasbeni in baletni dela, poleg tega bo vzpodbujala nastanek in razmah novih stvaritev.

TRZIC — Hišo, v kateri se je rodil ljudski pesnik Vojteh Kumrik, ki arhitektonsko izvira iz 17. stoletja, so popolnoma prenovili. Kumrikovo hišo, v kateri so se zbirali v drugi polovici prejšnjega stoletja tedanji tržiški rodoljubi (Hrabroslov Perne, Franc Zaveršnik in Ivan Tomšič), ki so tudi pesnikovali, sta obnovila in opremila tržiški muzej in zavod za spomeniško varstvo v Kranju.

LJUBLJANA — Gledališče Pekarna na Tržaški cesti je uprizorilo odrsko adaptacijo sumerskega epa Gilgameš v prevodu Marka Avseneka.

LJUBLJANA — Slovenske železnice so imele v letu 1972 okrog 95 milijonov zgube. Poleg finančnih težav pa imajo slovenske železnice še razne druge slabosti. Med njimi je ta, da potovalna hitrost blaga znaša le 5 km na uro. Vse to pa zadržuje kвалitetnemu prometu. Zato železnicam uhaja tovar, ker ga prevažajo po cestah.

LJUBLJANA — Centralni komite Zveze komunistov Slovenije je 19. decembra izvolil za novega sekretarja sekretariata CK ZKS Franca šetince. Rojen je bil leta 1929 v Dobovi pri Brežicah. Član partije je od leta 1948. Sprva je bil trgovski pomočnik, leta 1955 pa se je začel ukvarjati z novinarstvom in je končal visoko politično šolo v Ljubljani. Bil je dopisnik „Dela“ v Novem mestu, odgovorni urednik „Dela“, od leta 1968 pa je odgovorni urednik slovenske izdaje „Komunistična“.

LJUBLJANA — Problem delavcev iz Slovenije v tujini izražen v številkah odpira celo vrsto vprašanj. Na eni strani je v Sloveniji 13.000 prostih delavskih mest za kvalificirane in visokokvalificirane delavce. Na drugi strani pa je med slovenskimi delavnimi silami v tujini nad 20% kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev. Pa tudi 1200 akademsko izobraženih Slovencev dela v

tujini. Sedaj si vladne komisije belijo glave, kako rešiti probleme, ki jih nakazujejo te številke.

KOPER — V noči 19. decembra je zagorel gozd med vasema Movraz in Rakitovec. Ogenj je v desetih urah kljub gašenju popolnoma uničil 400 hektarov gozda in pašnikov. Domnevajo, da se je gozd vnel zaradi iskre s parne lokomotive, ki je peljala na progi Divača—Pulj.

V prejšnji številki smo objavili imena umrlih od 14. do 19. decembra 1972, v tej številki pa od 20. decembra do 2. januarja 1973:

LJUBLJANA — Albina Ažbe r. Ravnikar, Franc Boškovič, Pavla Breščak r. Kovačič, Jože Beržan, Terezija Bizjan r. Vrhunc, Anton Bezla, up. livar. mojster; Franci Černe; Lojze Dolenc, fotokemigraf; Viktor Filipčič; Anton Furlan; Marija Groboljšek r. Cerar; Stane Grošelj; Marica Grimšič r. Straki; Ivan Gajšek, 98, b. pogrebni podjetnik; Ferdinand Habjan, 94, up. sod. uradnik; Karel Hočevar; Dominik Hvastja; Ivanica Jeretina; Irena Kosmač; Dragica Katnič r. Jerman, med. sestra; Kati Kogej, 91; Pavla Kovač, 86, up. učit.; Antonija Kajež r. Gabrijel, 70; Leopold Kuclar; Viktor Kokalj; Josipina Kroell; dr. Dušana Lavrič r. Winterhalter; Franc Logar; Ljudmila Leder; Lucija Majcen; Božidar Mravljie; Anica Majcen; Viktorija Mušič r. Modic, up. p. uradn.; Marija Moljk r. Dovgan; Karel Marčič; Franc Močnik; Franciška Malnar; Hieronim Nardin; Franciška Puc r. Bricelj, 84; Franc Pavlovčič, up. miz. mojster; Angela Prekalj; dr. Beno Pehani; Ivan Pirkovič; Pavel Randigaj, up. prof. glasbe; Lojzka Rozman; Ivanka Rupnik r. Žagar; Marija Rus r. Kovačič; Valentin Ručigaj; Viktor Skarza; Franc Silvester, 90, up. šol. uprav.; Janez Safonik, up. žel. uradn.; Martin Sivka, 94, up. vlakovod.; Branko Samar; Vid Štinec; Fani Štrukelj r. Božič, up. učit.; Marija Solar r. Bregar; Franc Tonin, prof.; Marija Valenčič, 80; Ivana Verbič; Zoja Volovšek r. Bregar; Ignac Zlatar.

RAZNI KRAJI — Stanislav Abina, Godešič; Marija Arhar, Videm; Franc Bečan, Trstenik; Erna Burger r. Murgelj, Celje; Ignac Bregar, Bojanji vrh; Ivan Brezec, Šmarje-Sap; Anton Bambič, koroški borec, Sentičnej; Leopold Bricelj, up. mizar, sp. Hrušice; Alojz Bavdaž, Nova Gorica; Viktor Cvirni, Ptuj; Jakob Cuznar, Retteč; Alojzija Cuzar r. Erzar, Kamnik; Ana Celjar r. Tavčar, up. učit., Škofja Loka; Olga Cerar, Kamnik; Slavko Čebela, Trška gora; Viktor Černe, Bizovik; Marija Canžek r. Krusič, Celje; Antonija Dagarin r. Gabrič, Kranj; Marija Dolenc r. Heinzl; Franc Erce, Vodice; Boris Ferenc, Rakovec; Milan Ferlin, Zagradec; Mirko Fratina, Kobarid; Marija Grobljar, Podlipovec; Franciška Gabrovšek, 81, up. uč. Idrija; Pavel Gabec, Draga; Ana Grabnar, Šmarje pri Sevnici; Lina Golob, Idrija; Marija Hiti, 83, Ig; Anton Harlander, Bistrica ob Sotli; Ivan Ilnikar, Zagorje ob Savi; Edvard Ileršič, elektromonter, Rakek; Jože Jabornik, koroški borec, Šmarje-Sap; Bogdan Jazbec, Zduša; Jože Janež, Sreberje; Anton Jeršin, Višnja gora; Ivanka Jamnik r. Ahčin, 88, Čatež pri Turjaku; Marija Jamnik, 82, Obrije; Marija Kocijančič r. Hočevar, Muljava; Božidar Kern, 78, Kranj; Lovro Kokalj, 72, Kropa; Alojzij Kunčič, up. zidar, Radovljica; Franc Kejžar, up. kovaški mojster, 82, Valburga; Marija Krajšek r. Gorenc, Medvode; Andrej Kalan, up.

France Zabret — umrl

V domu za upokojene duhovnike v Salzburgu je umrl 88 letni biseromašnik France Zabret, bivši župnik na Bledu. Ta kratka notica nam je sporočila, da nas je zapustil mož, ki je pred pol stoletjem v našem javnem življenju veliko pomenil in dal svojemu narodu veliko več, kakor mu je narekoval njegov duhovniški poklic. Bil je eden naših najbolj vidnih delavcev v mnogih panogah slovenskega katoliškega gibanja tiste dobe, ki je za naš narod pomenila važno prelomnico: razpad stare avstrijske monarhije, kjer so Slovenci dolga stoletja životali in se borili za svoj obstoj in začetek nove državne tvorbe, kamor smo se vključili, Jugoslavijo, ki je prinesla našemu narodu poleg mnogo dobrega, tudi vrsto včasih nepričakovano težkih zapletljajev.

Rajni Zabret, doma z Britofa pri Kranju, je pred leti nad vse zanimivo pod psevdonimom, opisal svojo mladost, ki je potekala koncem preteklega stoletja, ko je življenje potekalo v mirni romantiki in ko so bili še nepoznani problemi, ki osrečujejo in onesrečujejo današnji svet. Brat Valentin, poznejši dekan v St. Vidu, in France sta si izbrala duhovski poklic. Kot kaplan je France začel svoje duhovniško delo na Vrhniki v času, ko je katoliško versko, prosvetno, gospodarsko in politično de-

lo doživelo poln razmah, delo, ki so mu položili temelje katoliški shodi in ki je v velikih močeh tiste dobe imelo voditelje, kateri so znali teorije spremeniti v dejanja.

Po vojni in sredi razvalin, ki jih je pustila in na izredno oslabilenem sklopu slovenskega katoliškega gibanja, ki je bilo posledica znanega razkola med starimi in mladimi, je bil poklican v Ljubljano France Zabret z nalogo, da poleg svoje duhovske službe kot stolni vikar pomaga pri katoliških prosvetnih organizacijah in pri časopisu, ki je zaradi neenotnosti v katoliških vrstah hiral in izgubljalo naročnike.

Z vso vnamo se je lotil najprej dela pri „Domoljubu“, tedniku, ki je pred vojno že nad 30 let bil vodilen list slovenskemu kmetu, ki pa je po vojni močno opešal. Novi urednik mu je znal dati novo obliko in novo vsebino, ki je prejšnji uredniki niso mogli dati, saj so pri listu delali le mimogrede, poleg pravega poklica. Prvi res pravi urednik Domoljuba je bil France Zabret. Zaradi dobre vsebine in dobre propagande je kmalu dosegel za tiste čase izredno visoko naklado. Da ne bi hodili v škodo „Slovenskemu gospodarju“, porabiti Domoljuba za lavantinsko škofijo, se je Domoljub omejil le na ozemlje ljubljanske škofije in dosegel na

Prireditve revije „Duhovno življenje“

Kot vsako leto ob tem času, je tudi letos naša revija „Duhovno življenje“ organizirala družabno prireditve. Bilo je na nedeljo 28. januarja. Ta dan je bil kot že tradicionalno, označen za nedeljo „našega verskega tiska“, ko naj se moli in daruje ter prispeva v prid verskega tiska.

Prireditve, ki zajame celotno skupnost, se je pričela ob 11.30 s sveto mašo, katero je daroval za žive in rajne dušnike revije delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, msgr. Anton Orehar. Med mašo je imel priložni nagovor na navzoče, v katerem je poudarjal važnosti in namen tiska za skupnost. Navajal je zlasti sledeče misli:

Ob tej prireditvi mislimo na ves slovenski tisk v izseljenstvu in odgovornost, ki jo imamo:

1. Izdajatelji in ustanove. Ko gledamo na opravljeno delo preteklosti pri DZ 40 let, se vprašamo izdajatelji listov in ustanove, ali izpolnimo nalogo s tiskom. Ujamemo čas, katerega rojaki živijo, vidimo probleme in jih rešujemo, ali imamo zadosti listov za to? Morda smo preveč razcepljeni in brez potrebe trošimo denar, ki bi ga drugače bolje uporabili z manjšimi števili listov, a bolj oskrbljenimi.

2. Uredniki in pisatelji. Na teh brez dvoma leži teža odgovornosti, ker najbolj direktno posegajo v misli in življenje čitateljev. Ali so uredniki zadosti pripravljeni za to opravilo? Ni že urednik, kdor pozna abecedo. Vidijo probleme, presodijo razmere in se odzovejo sami ali posodelavcih ustreznosti tem potrebam? Sodijo ali obsodijo, zdravijo ali blatijo, vzgajajo ali kvarijo, gradijo s pisanjem ali razdirajo? Poznavajo potrebno srčnost in obzirnost v obravnavanju problemov, zlasti osebnih? Pavel VI. je pred časom rekel: Vsak ima pravico do resnice, pa nekateri mislijo, da morajo vse povedati. Toda pravica in ljubezen zahtevata, da o nekaterih stvareh tudi tisk molči, ko je treba

prof. Cerkle; Drago Lindič, up. poštni kontrolor, Kranj; Anton Lapajne, Novo mesto; Meti Lušar r. Koy, Loški potok; Marija Medved r. Bonca, 83; Jožefa Mulej r. Povh, Celje; Peter Novak, Cerkle; Slavka Poljšak r. Ludvik, Jesenice; Kristina Presterl r. Cilenšek, Bled; Marija Pišler, Vrhnika; Franc Planinc, Senovo; Adolf Petrič, Maribor; Jakob Pelaj, kemik, Drenov grič; Franciška Rozman, Novo mesto; Ivanka Rubin, Begunje; Andrej Rožar, up. klep. moj., Zagorje ob Savi; Ferdo Remškar, Laško; Matevž Robar, up. fin. kontr., Novo mesto; Ana Slabe r. Prešeren, Jesenice; Viktorija Savnik r. Ekar, 89, Kranj; Jože Stare, up. žel., Bled; Franciška Selan, 77, Dobrunje; Franciška Slane, Metlika; Marija Srešer r. Peternel, Domžale; Jakob Soklič, dekan in č. kanonik, 79, Slovenj Gradec; Helena Skale, Zg. Hudinja; Lado Šišter, Domžale; Ema Savli r. Šuligoj, Tolmin; France Šemrov, up. žel., Rakek; Mihael Slibič, Murska Sobota; Lucija Straus, 88, Zalog; Franček Šteh, Prihova; Antonija Štolcer, Sierburg; Franc Šifer, Škofja Loka; Pavla Šket r. Serak, Mestinj; Anica Tavčar r. Rant, Virmša; Fani Uhan r. Zidar, Novo mesto; Antonija Vrtar r. Poglajen, Podturn pri Dolenjskih toplicah; Ana Vojska r. Snaj, 86, Rodica; Fani Vrhovec r. Zavrčnik, Kranj; Rudolf Vodnik, Sostro; Erna Zupan, Šentjanž; Vinko Zušančič, Smartno pri Litiji; Anton Zupančič, 76, Dragumlja vas; Jožefa Zalar r. Milavec, 69, Podpeč; Bronislava Zupanc, 75, Celje; Peter Žagar, Križ; Janez Zelezničar, Šmarje-Sap.

40 tisoč plačujočih naročnikov. Bili so kraji, kjer skoro ni bilo družine, kjer bi ne imeli naročenega svojega „Domoljuba“.

Gospodje, ki so sedeli v lastništva listov, vseh dobrih lastnosti polni, so vedno jadjikovali nad stroški, ki jih povzroča dnevnik „Slovenec“. Dosegel je ob Zabretovem prihodu žalostno število: 7500 izvodov naklade. Za vsak dnevnik katastrofalna številka! Govorilo se je že o ukinitvi lista, drugi so predlagali list na štirih straneh, tretji, da naj izhaja le parkrat na teden. Le na eno stvar niso mislili, da bi bilo treba zvišati število naročnikov in oglaševalcev, kar bi lahko postavilo list na lastne noge.

Naprosili so Zabreta, naj pomaga pri ozdravljanju te težke nadloge. Sprejel je delo in najprej organiziral „Propagandni oddelek“ listov, mislil na ustanovitve podružnic lista po važnejših središčih, iskal za delo zmognih ljudi in pričel z delom, ki so ga spremljali z nezaupanjem. Saj je bil sam predsednik lastništva mnenja, da je Slovenija popolnoma nasičena s 7000 naročniki lista, in je drugi njegov kolega bil mnenja, da bi za katoliški dnevnik bili zadosti dve strani dobro premišljene vsebine...

Da bi bilo propagandno delo uspešno, je Zabret začel trdo borbo za modernizacijo dnevnika Slovenca. Ko so lastniki videli, da dela zares, so ga

ohraniti dobro ime človeka, družin, skupin, ustanov, Cerkve. Vsak od teh ima zaupne zadeve, ki morajo ostati zaupne. Urednik je tisti, ki mora včasih ustaviti zaradi tega pero temu ali onemu sodelavcu, po modri izbiri odkloniti prispevek, ki žali in odkriva, kar mora ostati zaupno. Zanimivo bi bilo videti urednike in pisatelje, kako bi gledali, ko bi kdo drug tako kruto pokazal sliko njihovega osebnega življenja, njihovih družin ali skupin, kakor to storijo oni. Moč značaja zahteva, da se zmota vedno popravi in neresnica nikdar ne napiše.

3. Naročniki in čitatelji. Izbirajo naj to, kaj bodo brali. Ni vse prav napisano, tudi med nami ne, in ni vse noben branja. Zanimivo je vzeti pozorno v branje, kako naši listi v enem letu ali v enem mesecu pišejo o Cerkvi, duhovniku škofih, papežu, človeku, skupnosti. Če resno premislimo članke, novice, kakšno sliko nam naredijo o vsem tem. Čudili se bomo: ali smo bili v zgodovini res takšni? Kako gledajo na te slike naši mladi o naši preteklosti? Ali je vredno brati te sestavke in liste?

Zaradi gospodarskih razmer v deželi so stroški za branje vedno večji, a se jih splača vzeti nase, ker je tisk edino redno vzgojno sredstvo za raztreseno izseljenko skupnost. Pomislimo, kako so nam starši z največjo odgovodjo svojih ugodnosti priskrbeli višjo izobrazbo, stradali so sami in skromno so bili opravljeni. Vzemite, starši in drugi tudi ob časopisih danes to žrtve nase, če hočete, da liste ohranimo.

POPOLDANSKI DEL

Po maši je bilo ob 12.30 kosilo za vse rojake, ki so na Pristavi v Moronu počakali popoldanskega dela prireditve. Ta, ki je imel družabni značaj, se je pričel po četrti uri, ko so prihajali še novi rojaki na Pristavo. Po peti uri, ko je vročina nekoliko začela popuščati, se je zbralo na obširnem prostoru izredno veliko rojakov. Pridno so segali po srečkah bogatega srečolova, medtem ko so otroci imeli svoje lastne igre. Vsi so bili deležni solidne postrežbe, medtem ko so v prijateljskih razgovorih preživeli lepe trenutke.

V večernih urah so pa prišla na vrsto še posebna žrebanja:

Pri nagradnem žrebanju naročnikov, ki imajo poravnano naročnino za revijo, vključno leto 1973, so bili

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebnosti

Krst V stolnici v San Martinu je bila krščena 21. januarja Alenka Berčič, hči Janeza in gospe Lučke roj. Bajec. Krstil je g. Matija Borštnar. Srečnim staršem naše čestitke.

Ivanka Klobovs roj. Grile — umrla

V torek, 25. januarja, se je med Slovenci v Vel. Buenos Airesu hitro raznesla žalostna novica, da je umrla gospa Ivanka Klobovs, rojena Grile. Bog jo je rešil dol-

gaga in težkega trpljenja. Z vseh strani so se začeli zgrinjati rojaki v hišo žalosti, da pokrope rajnico in molijo za njen večni mir.

Pred dvajsetimi leti v „Svobodni Sloveniji“

29. januarja 1953. — štev. 5.

TITOVA „PRISEGA“

V Titovini imajo zopet novo ustavo. Tita so „izvolili“ za predsednika. In komunistični diktator Tito kot prvi predsednik komunistične Jugoslavije, tiste sedanje komunistične države, ki lahko pod komunističnim nasiljem živi samo od milostne podpore zahodnega demokratskega sveta, predvsem pa od naklonjenosti in dobre volje Združenih ameriških držav, je samozavestno prisegal takole:

„Prisegam pri svoji časti in pri časti delovnega ljudstva Jugoslavije, da bom izpolnjeval dolžnosti predsednika vestno in zvesto in v vsem spoštoval ustavo.“

Tito kot komunistični diktator prisega na — svojo čast.

izžrebani: Jože Repovž, Capital; Tine Selan, Lomas del Mirador; Avgust Čop st., Castelar; gđc. Francka Benko, San Justo; Franc Sušnik st., Slovenska vas; ga. Jožefa Hledl, Villa Adelina; Albin Magister, Ramos Mejía; Anton Rodč, Ituzaingó; Franc Durič, Ramos Mejía; prof. Roman Pavlovčič, Córdoba.

Med dopisniki „Naše pošte“ v „Božjih stezicah“ so bili izžrebani: Gregor Pavšer, Marko Rezelj, Marta Klemenc, Metka Markovič, Katica Arnšek, Marta Križ, Gracijela Zorc, Marija Perko.

Ob vstopu so bili deležni obiskovalci prireditve vabila z napisom: „Duhovno življenje v vsako slovensko družino“ na katerem je bila označena tudi številka, ki je prišla v večernih urah v poštev za žrebanje. Izžrebane so bile številke: 2303, 2293, 2214, 2245, 2038, 2345, 2427, 2358.

Po žrebanjih so številni rojaki ostali še do poznih ur, nakar so se zadovoljni razhajali po lepo preživetem popoldnevu.

Rajna gospa Ivanka je bila rojena 8. dec. 1927 v vasi Adergas pri Velesovem. Kot verno slovensko dekle se je postavila na protikomunistično stališče in ob prevratu zapustila dom in odšla na begunsko pot. V taborišču se je izučila za bolničarko in je v taboriščni ambulanti premmogim Slovincem ljubeznivo pomagala. Sodelovala je tudi pri taboriščnem pevskem zboru. Po prihodu v Argentino je bila nekaj časa služkinja, nato pa je dobila službo bolničarke v španski bolnišnici v Mendoci, kjer je bila za svoje izredno vestno delo odlikovana z zlato medaljo. Tudi v Mendoci je sodelovala pri slovenskem pevskem zboru.

Dne 12. aprila 1953 se je poročila z znanim javnim delavcem g. Petrom Klobovsom. V srečnem zakonu se jima je rodilo šest otrok; eden od teh je umrl že v zgodnji mladosti in se je sedaj združil s svojo mamico. Več let je bolehal za revmatičnim obolenjem.

Pred dobrim letom so zdravniki od-

(Nadaljevanje na str. 4)

k sodelovanju. Vedno je redno prihajal k sejam in kot mož velikih izkušenj vedno resno pomagal pri reševanju vedno novih problemov, ki so zvezani z izdajanjem modernega dnevnika. Od sreče mu je zasijač obraz na dan, ko je na bilančni seji listov prvič po petinšestdesetih letih Slovencevega obstoja list postal aktiven. Glavna zasluga za ta uspeh gre njemu, ki je položil temelje sodobnemu vodstvu dnevnika.

Tam je sredi dela doživel nemški napad. Vojno dobo je preživel v Ljubljani, kjer je skoro neviden pomagal pri urejanju, oceni in korekturi knjig „Slovenčeve knjižnice“.

Pred rdečimi se je umaknil na Koroško, kjer je kot skromen podeželski župnik pastiral pod Velikim Klekom. Ko je omagal, se je umaknil v Salzburg, kjer je sklenil svoje plodono življenje.

Tu je omenjeno le njegovo delo pri našem tisku. Prav tako bi se dalo mnogo napisati o njegovem delu pri prosvetnih in telovadnih organizacijah, kjer je njegov ugleden nastop, izredno široka in globoka izobrazba, izbran estetični čut in modra, umerjena beseda bila vedno velika opora za vse, ki so bili z njim v vodstvu.

France Zabret, veliki boritelj za resnico v tiskani besedi, je bil za naš narod zaslužen mož. Bodimo mu hvaležni za to, kar nam je dal. Bog mu že plačuje njegova dobra dela. Kk

SLOVENCI V ARGENTINI SLOVENCI PO SVETU

(Nadaljevanje s str. 3)

krili zavrtno bolezen, proti kateri ni bilo pomoči. Veliko je trpela, vendar je vse to vdano v božjo voljo mirno prenašala. Kako je bila priljubljena pri ljudeh so pokazali številni obiski med boleznijo, zlasti pa še ob njeni smrti. Ko je zvedel za njeno smrt sanmartinski škof dr. Menendez, ki je rajnico večkrat obiskal v bolnišnici in na domu, je takoj prihitel na dom, opravil molitve za pokojno ženo in daroval na domu sv. mašo zadušnico. Pogreb je bil v petek popoldne. Pogreb je vodil msgr. Orehar, ki je v sanmartinski stolnici daroval pogrebna sv. mašo in se od pokojne tudi poslovil s prisrčnimi besedami. Sanmartinska stolnica je bila ob tej priložnosti polna pogrebcev, ki so globoko sočustvovali z osirotelo družino.

Iz stolnice je nato krenil sprevod na sanmartinsko pokopališče, kjer je msgr. Orehar opravil molitve ob pokopu. Tako je ta velika tpiinka, pa močna žena in mati, našla svoj večni mir v grobu svojega očeta in sinčka. Bog bodi milostljiv njeni duši, vsej njeni družini pa izrekamo globoko sožalje.

CARAPACHAY

Veseloigra Tri sestre

Sem optimist glede na našo mladino. Ako je nje del zavl na stranska pota iz najrazličnejših razlogov, to še ne more biti osnova za pesimizem. Res ni vse — veselo in brezskrbno življenje — nekaj ga pa le mora biti v naši dobi, ko vzgoja v družini in šoli, kakor tudi v kulturnih organizacijah, med drugim ne sloni več na temeljih spoštovanja do svojega bližnjega, naj bo to mlad ali star. Tisoče let star osnovni zakon družine — spoštuj očeta in mater — hoče nekateri nepravilno izumisliti. Upam, da jim to vsaj med našo mladino ne bo uspelo.

Tole sem imel v mislih v soboto zvečer, 20. januarja tega leta, ko sem gledal v domu ljudsko veseloigro "Tri sestre", ki jo je za oder pripravil gospod Janez Tršan. Sami mladi igralci, ki začnajo čutiti, da samo — veselo in brezskrbno — ni dovolj za srečo in zadovoljstvo družbe.

Zastor se je dvignil 45 minut kasneje, kot je bilo objavljeno. Pa vendar je točnost ena osnovnih sil v družbeni dejavnosti.

Seveda, gledalci so prihajali...

Igra v treh dejanjih sloni na tisočletnem temelju — mož je glava družine. Se sicer v to pravilo vrine mnenje druge strani — ja, ja, komandiram pa jaz. Kadar je to rečeno iz neomejene ljubezni do družine, je tudi prav.

Pri prav prijetni scenariji, dobri razsvetljavi in primernih oblekah, so se tekom igre pojavili na oderu:

Majda v igri, sicer pa Anica iz Klemenove družine. Ne morem ji odrekat temperamentnega značaja in prijetnega nastopa v vseh dejanjih.

Oče Orel je doma na deskah odra in je vse, kar in kakor pove, vzeto kot vrednota dobrega igralca.

Helena, gospodinja na Orlovini, sicer pa doma iz Koroščeve družine, po imenu Mici. Mati Helena je po svoji obleki in maskiranju obraza mogla napraviti vtis, da je primerna družica nepopravljene Orlovine. Lepa in sprejemljiva je njena pojava na oderu.

Ana, hči gospodarja Orla, najmlajša v družini, ljubljena in skrbljena, kot se navadno vsi zamučniki v družini. Jo poznam še iz mladinskih iger kot Mar-

jeto Senovršnik. Lepa izgovorjava naše besede, močan poudarek v naglasih je pritegnilo gledalce k priznanju, da bo mogla biti v bodoče med prvimi igralkami na našem oderu.

Anton, Franci Korošec, je bil prav primeren za svojo vlogo. Mehak, dober. Motili so me zastoji v besedi takrat, ko so bili psihološki in ljubezenski momenti na najostrejši točki.

Spela, je v navadnem življenju Klemenova Marica. Svojo naravno energijo je dobro prenesla na oder. Lepa je njena igra. Se spomnim, da sem v škofjelovski okolici naletel na resnične take špele. Po nedeljski maši so fantje gledali za njimi... Oh, te špele...

France, njen snubec, doma iz prelepe okolice Gorenje vasi, je dobro držal v ojnih svojih neugnanu ženku, ki je klonila pred možem, ko ga je vzljubila. (Moj sin in tvoja hči se bosta vzela. Dote z moje strani toliko, s tvoje več, ker se bo vseda na naš grunt. Ko bosta zaorala, bo ljubezen rastle iz dneva v dan.)

Nekoliko neodločna izgovorjava hoče zmanjšati ceno dobrega igralca. (Fant, odmi usta, je kričal štrifot na dramatičnih vajah v Ljubljani.)

To vlogo je imel Janez Škulj. Jera, dekla na gruntu Franceta, je vse svoje življenje dala v dobrobit gospodarju. Kako srečne so bile kmetije, ko so imele take nesebične dekle. Jera — Susi Gregorc, bo mogla napraviti dobro igralko.

Berača je poizkusil predstaviti Franci Znidar. Dobra maska, dobra oprema, nekoliko premalo gibanje. Bil pa je v ostalem dober.

Ne bom rekel, da je ta igra kaka zmagovita. Je pa gledalce pritegnila. Ker mi, ki smo preživeli zimske nedeljske popoldneve in večere v dvoranih naših prosvetnih domov od Treh strah, Mirkovi Zali, Miriam Jovan, Mladi Bredi, Režek Andrejčič, Verica itd., to pred desetletji leči, razumemo takratno življenje drugače kot današnji.

Petelin

Za dobro voljo

Škot potoži škotu, da se mu je odvil zob pri glavniku, in da bo moral zato kupiti novega.

„Nov glavnik zaradi enega zoba?“ se je zgrozil drugi škot.

„Ja, ker je bil ta zob predzadnji.“

OD DOMA

Ne sprašuj me, kaj mislim, ker nočem biti zaprt.

Ne morejo biti vsi člani partije — nekaj jih mora tudi delati.

Slovenskim delavcem je zagotovljena visoka življenjska raven — v Nemčiji.

Kaj pomaga če pametnejši popušča — ko pa to bedakom koristi.

Od vsepovsod

Vsi bi radi videli mtdveda

Kitajska je podarila Japonski panda medveda za tokijski živalski vrt. Verjetno Japonci takega medveda še niso videli. Naval na živalski vrt je namreč ogromen. Blizu 20.000 Japoncev prihaja vsak dan v živalski vrt, da bi videli medveda. Nad 300 stražnikov skrbi za red. Več kot 300 Japoncev je vso noč čakalo pred vrati živalskega vrta, ko so medveda prvič pokazali obiskovalcem. Sedaj dovolijo vsakemu obiskovalcu, da so ogleduje medveda samo 40 sekund.

ženske — duhovniki v protestantski cerkvi

Na kongresu episkopalne cerkve v Združenih državah Amerike je bilo sklenjeno z večino glasov, da se lahko tuji ženska posveči za duhovnika. Da se v statut omenjene cerkve v resnici uvede

AVSTRALIJA — Sydney

Občni zbor Slovenskega društva

Kot poročajo v svoji decembrski številki „Društvene novice“, glasilo Slovenskega društva Sydney, je imela ta organizacija svoj drugi redni letni občni zbor in sicer na svojem zemljišču v Harsley Parku. Zbor je vodil predsednik društva Ljudez Kmetič, ki je v svojem referatu nakazal delo preteklega leta. Številne prireditve zlasti družabnega značaja, so se vrstile skozi vse leto in pričajo o zadovoljivem delovanju društva. V tem letu sta bila ustanovljena tudi „Krožek slovenskih žena“ in „Mladinski odsek“, ki tudi lepo napreduje. V svojem govoru je predsednik Kmetič omenil tudi težave, ki jih društvo ima z oblastmi glede gradnje na društveni zemlji, in omenil tudi delovanje društvene lista.

Po predsedniškem poročilu so navzoči člani, ki so skoraj napolnili malo dvorano, izvolili nov odbor. Tega sestavljajo: predsednik, Jože Petrič; podpredsednik, Ljudez Klakožar; tajnica, Saša Lajovic; blagajnik, Franc Stare; referent za tisk, Alfred Brežnik; referent za članstvo, Dane Brkovec; socialni referent, Vlasta Klemenčič; referent za zabave, Ljudez Kmetič; referent za nrosveto, Vinko Kobal; gospodar, Luckian Kos; pomočnik gospodarja, Franc Valenčič; pomočnik referenta za zabave, Albert Vene.

Po odmoru se je občni zbor nadaljeval pod predsedstvom Jožeta Petriča. Za računsko preglednika je bil zopet imenovan S. Knysh. Po raznih slučajnostih je bil občni zbor zaključen z majhno zakusko.

Po športnem svetu

Letošnja zima je povzročila hude zadrege prirediteljem smučskih tekmovalcev v Evropi. Za Božič in Novo leto je bilo kaj malo snega tudi za prireditelje 21. novoletne skakalne turnee, ki se je začela na skakalnici v Oberstdorfu, nadaljevala v Garmisch Partenkirchenu ter zaključila z nastopi v Innsbrucku in Bischofshofnu. Na prvih dveh nastopih so skakalci Vzhodne Nemčije bili neprekošljivi. Slovenski skakalci so bili dokaj dobri, vendar ni nihče prišel med prvo deseterico. Najboljši je bil Marijan Mesec, ki je bil v Oberstdorfu 12. s skokom 95,94, v Garmischu pa šele 28. s skokoma 84,5, 84,5.

Na Pohorju je bilo tekmovalje v alpskem smučanju za dame za „Zlato lisico“, ki šteje tudi svetovno prvenstvo. Tekmovalo je okrog 70 tekmovalk, v slalomu pa jih je prišlo na cilj le 14. V slalomu je zmagala Patricia Emonet, ki je med drugimi v tej smučski sezoni prinesla prvo zmago Franciji. Tekmovalje na Pohorju je tudi oviralo pomanjkanje snega.

V Kranjski gori za pokal Vitranca ki tudi šteje za svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah, so zmagali Italijani v smuku, v slalomu pa je bil prvi Francoz Perrot. Slovenskih smučarjev je nastopilo deset, pa niso kaj prida uspeli. Pa tudi znani smučarji so odstopali. Zmagovalec iz Sappora, Španec Ochoa, je kmalu odstopil, prav tako je odneslo proge svetovnega prvaka Augerta. Jakonič je rešil čast slovenskih smučarjev, uvrstil se je na 30 mesto, ostalih devet pa je odstopilo ali pa so jih diskvalificirali.

ta sprememba, je potrebno še soglasje obnega zbora škofov in poslanske zbornice, ki predstavlja laike.

Japonska gradi cisterne velikanke

Norveška družba Bergesen D. Y. je naročila pri japonskem podjetju Kawasaki tri petrolejske ladje, od katerih bo imela vsaka 364.000 bruto register ton. Vse tri naj bi dogradili do leta 1975. Videti je, da Norvežani (kakor tudi drugi narodi) ne računajo s skorajšnjim odprtjem siveškega kanala.

Ga. Mira Lajovičeva — 80-letnica

Dne 9. decembra je v velikem družinskem in prijateljskem krogu obhajala osemdesetletnico svoje življenjske poti gospa Mira Lajovičeva. Sicer živi tiho in skromno v daljni Avstraliji, a se kot zavedna Slovenka zanima za vse dogodke tako v domovini kot med avstralskimi rojaki. Rada se tudi bavi z oljnatim slikanjem. Ima lepo zbirko miniaturn, v katerih se zrcali njeno nagnjenje do detajlov in vestno posnemanje naravnih barvnih odtenkov. — Željam in čestitkam, ki so bile izrečene, se pridružujemo z veseljem tudi mi.

DRUSTVENI OGLASNIK

Zedinjena Slovenija je prejela naslednje čestitke od „Zveze slovenskih protikomunističnih borcev“ Cleveland-Toronto:

„Ob 25-letnici, ko je Društvo Slovencev — Zedinjena Slovenija pričelo v slovenski emigraciji opravljati delo glasnika stiskanega naroda v domovini in dvignila zastavo upanja vsem slovenskim svobodnjakom na tujem, se pridružuje čestitkam tudi Zveza slovenskih protikomunističnih borcev.“

Želimo in prosimo, da bi Zedinjena Slovenija to poslanstvo uspešno višila še naprej.

Mauser Karel, predsednik.

Melahr Jože, tajnik

Društvo se zahvaljuje vsem organizacijam kot posameznikom za čestitke ob 25-letnici.

Slovenska radijska oddaja je vsako soboto ob 17.30 na radio Antarda. Ne pozabite odpreti svojih radijskih aparatov.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare
Director: Tone Mizerit
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5776
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
	Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.149.713

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1973 za Argentino \$ 75.— (7.500.—) — Pri pošiljanju po pošti \$ 78.— (7.800.—). ZDA in Kanada 13 USA dol.; za Evropo pa 15 USA dol. za pošiljanje z avionsko pošto. Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213

Opozarjamo vse rojake, da so podpisne pole na razpolago v društveni pisarni. S svojim podpisom boste javno protestirali proti krivicam, ki se gojdi karoskim Slovincem.

Knjižnica ZS je odprta vsak dan, razen ob sobotah, od 15.30 do 20.

Potujete v RIM — Italijo?

Ne pozabite obiskati slovenskih hotelov.

Hotel BLED in Hotel DANIELA

00185 - ROMA tel. 777102-7579941
Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 - ROMA 4 Via Luzzatti, 31
tel. 750587 - 771051

Lastnik: VINKO LEVSTIK

Zmogljivost 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe s privatno kopalnico, telefonom, radiofilodifuzijo, klimatskimi napravami. Nova slovenska restavracija. Osebe pretežno slovensko. Počutili se boste kot doma. — Dobrodošli!

Svoji k svojim! Pod enakimi pogoji Vam SLOGA plača večje obresti kot katera koli banka. In Vaš denar bo pomagal pri gospodarskem napredku slovenskega človeka v Argentini. Pomislite tudi na to, predno se odločite za naložbo svojih prihrankov!

Kreditna zadruga „S. L. O. G. A.“ z o. z.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

Uradne ure: ob torkih, četrtek in sobotah od 16. do 20. ure

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

VELIKA IZBIRA NAJBOLJŠEGA PONIŠTVA

MUEBLES

LUKY

Ruta 205

Frente Estación EZEIZA
T. E. 295 - 1197

LUKA MILHARČIČ

Električni aparati

Izključni zastopnik: Hitachi — National — Crown — Ranser — Panoramic — Aurora — Saccol — Columbia — Westinghouse — Godeco — Tonomac — Gamuza — Olivetti — Kenia — Champion — Marshall.

Podružnice

CARLOS SPEGAZZINI
Avda. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO
Almafuerte 3230